

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

13 päivänä heinäkuuta 2006 *

Asiassa C-438/04,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Cour d'appel de Bruxelles (Belgia) on esittänyt 14.10.2004 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 19.10.2004, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Mobistar SA

vastaan

Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT),

Belgacom Mobile SA:n ja

Base SA:n

osallistuessa asian käsittelyyn,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Schintgen, P. Kūris (esittelevä tuomari), G. Arestis ja J. Klučka,

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: hallintovirkamies K. Sztranc,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 20.10.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

- Mobistar SA, edustajinaan avocat F. Louis ja avocat A. Vallery,
- Institut belge des services postaux et des télécommunications (IBPT), edustajinaan avocat S. Depré, avocat C. Janssens ja avocat S. Adam,
- Belgacom Mobile SA, edustajanaan avocat D. Van Liedekerke,
- Base SA, edustajinaan avocat A. Verheyden ja avocat Y. Desmedt,

- Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, avustajanaan avvocato dello Stato P. Gentili,
- Kyproksen hallitus, asiamiehenään D. Lysandou,
- Liettuan hallitus, asiamiehenään D. Kriauciūnas,
- Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus, asiamiehenään M. Bethell, avustajinaan barrister K. Smith ja barrister G. Peretz,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään D. Maidani ja M. Shotter,

kuultuaan julkisasiamiehen 23.3.2006 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

¹ Ennakkoratkaisupyyntö koskee sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi) (EYVL L 108,

s. 33; jäljempänä puitedirektiivi) sekä yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) (EYVL L 108, s. 51; jäljempänä yleispalveludirektiivi) tulkintaa.

- 2 Tämä pyyntö on esitetty riita-asiassa, jossa vastakkain ovat Mobistar SA (jäljempänä Mobistar) ja Institut belge des services postaux et des télécommunications (jäljempänä IBPT), joka on julkisoikeudellinen oikeushenkilö, ja se koskee viimeksi mainitun 16.9.2003 tekemää päätöstä, jossa vahvistettiin käyttöönottokustannukset, jotka uusien matkapuhelinoperaattorien on maksettava, jos yhden operaattorin numero siirtyy tai se siirretään toiselle operaattorille 1.10.2002 ja 1.10.2005 välisenä aikana (jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

- 3 Televiestinnän yhteenliittämisestä soveltaen avoimen verkon tarjoamisen (ONP) periaatteita yleispalvelun ja yhteentoimivuuden varmistamiseksi 30 päivänä kesäkuuta 1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/33/EY (EYVL L 199, s. 32), sellaisena kuin se on muutettuna 24.9.1998 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/61/EY (EYVL L 268, s. 37; jäljempänä direktiivi 97/33), kumottiin puitedirektiivillä 25.7.2003 lukien. Direktiivin 97/33 1 artiklan ensimmäisessä alakohdassa annettiin säädöspuitteet yhteisön televerkkojen yhteenliittämisen ja erityisesti palvelujen yhteentoimivuuden turvaamiseksi ja yleispalvelujen tarjoamisen varmistamiseksi avoimilla ja kilpailulle avoimilla markkinoilla.

- 4 Tämän direktiivin 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan ”yhteenliittämisellä” tarkoitetaan ”saman tai toisen organisaation käyttämien televerkkojen fyysistä ja loogista yhteenliittämistä, jotta yhden organisaation käyttäjät voivat olla yhteydessä saman tai toisen organisaation käyttäjien kanssa tai käyttää toisen organisaation tarjoamia palveluja”.
- 5 Saman direktiivin 7 artiklassa vahvistettiin yhteenliittämismaksujen periaatteet ja säädettiin kustannuslaskentajärjestelmistä yhteenliittämisen alalla. Tämän direktiivin liitteeseen IV sisältyi ”esimerkkiluettelo yhteenliittämismaksujen osatekijöistä”. Tuossa liitteessä todettiin erityisesti, että ”yhteenliittämismaksuihin voi suhteellisuusperiaatteen mukaisesti sisältyä kohtuullisesti yhteiskustannuksia, yhdenvertaisen verkkoon pääsyn varmistamisesta ja numeroiden siirrettävyydestä aiheutuvia kustannuksia sekä olennaisten vaatimusten täyttämistä aiheutuvia kustannuksia (verkon toimintakyvyn ylläpito, verkon toimintojen varmistaminen hätätilanteissa, palvelun yhteentoimivuus ja tietosuoja).
- 6 Direktiivin 97/33 12 artiklan 5 kohdassa säädettiin seuraavaa:

”Kansallisten sääntelyviranomaisten on edistettävä operaattorien välisen numeron siirrettävyyden mahdollisimman nopeaa käyttöönottoa, jotta tilaajat voivat halutessaan, palvelua tarjoavasta organisaatiosta riippumatta, säilyttää kiinteän yleisen puhelinverkon ja digitaalisen monipalveluverkon (ISDN) numeronsa, maantieteellisten numeroiden kyseessä ollen tiettyssä paikassa sekä muiden kuin maantieteellisten numeroiden kyseessä ollen missä tahansa paikassa, ja niiden on varmistettava, että kyseinen järjestely on käytettävissä viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2000 tai, niissä valtioissa, joille on myönnetty pidempi siirtymäkausi, mahdollisimman pian ja viimeistään kahden vuoden kuluessa siitä tätä myöhäisemmästä ajankohdasta, jona puheensiirtopalvelut on sovittu vapautettaviksi täydellisesti.

Jotta kuluttajalle aiheutuvat kustannukset pysyisivät kohtuullisina, kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että järjestelyyn tehtävästä yhteenliittämisestä veloittettava hinta on kohtuullinen.”

- 7 Kaikkia siirtoverkkoja ja siirtopalveluja koskevat uudet oikeussäännöt annettiin neljällä direktiivillä, joita ovat puitedirektiivin ja yleispalveludirektiivin lisäksi sähköisten viestintäverkkojen ja niiden liitännäistoimintojen käyttöoikeuksista ja yhteenliittämisestä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/19/EY (käyttöoikeusdirektiivi) (EYVL L 108, s. 7; jäljempänä käyttöoikeusdirektiivi) ja sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista 7 päivänä maaliskuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/20/EY (valtuutusdirektiivi) (EYVL L 108, s. 21; jäljempänä valtuutusdirektiivi).

- 8 Yleispalveludirektiivin 30 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikki yleisesti saatavilla olevien puhelinpalvelujen, matkapuhelupalvelut mukaan luettuina, tilaajat voivat pyynnöstä säilyttää numeronsa riippumatta siitä, mikä palveluja tarjoava yritys on kyseessä

a) maantieteellisten numeroiden osalta määritellyssä sijaintipaikassa,

b) muiden kuin maantieteellisten numeroiden osalta missä tahansa sijaintipaikassa.

Tätä kohtaa ei sovelleta numeroiden siirtämiseen kiinteitä palveluja tarjoavien verkkojen ja matkapuhelinverkkojen välillä.

2. Kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että numeron siirrettävyyteen liittyvän yhteenliittämisen hinnoittelu on kustannuslähtöistä ja että tilaajille mahdollisesti aiheutuvat välittömät kustannukset eivät vaikuta näiden toimintojen käyttöä ehkäisevästi.

3. Kansalliset sääntelyviranomaiset eivät saa määrätä numeron siirrettävyyttä koskevia kuluttajahintoja kilpailua vääristävällä tavalla, esimerkiksi siten, että määrätään tietyt tai yhteiset kuluttajahinnat.”

9 Puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kansallisella tasolla on käytössä tehokkaita järjestelmiä, joiden avulla jokainen käyttäjä tai sähköisiä viestintäverkkoja ja/tai -palveluja tarjoava yritys, johon kansallisen sääntelyviranomaisen tekemä päätös vaikuttaa, voi hakea muutosta päätökseen muutoksenhakuelimeltä, joka on riippumaton asianomaisista osapuolista. Tällä elimellä, joka voi olla tuomioistuin, on oltava tehtäviensä hoitamisen edellyttämä asiantuntemus. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tapaukseen liittyvät tosiseikat otetaan asianmukaisesti huomioon ja että käytettävissä on toimiva muutoksenhakumekanismi. Kansallisen sääntelyviranomaisen päätös on voimassa, kunnes muutoksenhakupyynnö on käsitelty, jollei muutoksenhakuelin toisin päättä.”

Kansallinen lainsäädäntö

- 10 IBPT, joka on puitedirektiivin 2 artiklan g alakohdassa tarkoitettu kansallinen sääntelyviranomainen, vahvisti riidanalaisella päätöksellä, joka tehtiin Belgian posti- ja televiestinnän sääntelyä koskevista säännöistä 17.1.2003 annetun lain (Moniteur belge 24.1.2003; jäljempänä 17.1.2003 annettu laki) ja Belgiassa yleisölle tarjottavien matkaviestintäpalveluiden käyttäjien numeroiden siirrettävyydestä 23.9.2002 annetun kuninkaan asetuksen (Moniteur belge 1.10.2002; jäljempänä kuninkaan asetus) nojalla, onnistuneesti siirretyn matkapuhelinnumeron käyttöönottokustannuksiksi 3,86 euroa tavanomaisen asennuksen ja 23,41 euroa monimutkaisen asennuksen osalta kolmeksi vuodeksi eli 1.10.2002 ja 1.10.2005 väliseksi ajaksi. Edellä mainitun kuninkaan asetuksen 19 §:n mukaan kyseinen kustannus vahvistettiin tehokkaasti toimivan matkapuhelinoperaattorin teoreettisia kustannuksia koskevan käsitteen perusteella. Riidanalaisen päätöksen 4 kohdasta käy ilmi, että tämä viiteoperaattori ei ole välttämättä se operaattori, jonka kustannukset ovat alhaisimmat, vaan operaattori, jonka on katsottava olevan kilpailukykyinen vertailukelpoisissa markkinaryhmissä. IBPT otti riidanalaista päätöstä tehdessään huomioon tiedot, jotka sille toimittivat Mobistar, Belgacom Mobile SA (jäljempänä Belgacom Mobile) ja Base SA (jäljempänä Base), jotka ovat Belgiassa aktiivisesti toimivat kolme matkapuhelinoperaattoria.
- 11 Edellä mainitussa 23.9.2002 annetussa kuninkaan asetuksessa on muun muassa säännöksiä verkko-operaattoreille matkapuhelinnumeroiden siirron yhteydessä aiheutuvien kustannusten jakautumisesta. Asetuksessa erotetaan neljäntyyppisiä kustannuksia: numeroiden siirrettävyyden toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset, käyttöönottokustannukset linjaa tai numeroa kohden (jäljempänä käyttöönottokustannukset), keskustietopankkiin liittyvät kustannukset sekä numeroiden siirrettävyyteen liittyvät tietoliikennekustannukset (jäljempänä tietoliikennekustannukset).
- 12 Tämän kuninkaan asetuksen 18 §:ssä käyttöönottokustannukset määritellään seuraavasti: ”kertaluonteiset ylimääräiset kustannukset, jotka aiheutuvat yhden tai

useamman matkapuhelinnumeron siirtämisestä niiden kustannusten lisäksi, jotka aiheutuvat yhden tai useamman matkapuhelimen muun kuin siirrettävän numeron siirtämisestä toiselle operaattorille tai matkapuhelinpalvelujen tarjoajalle tai palvelun toimittamisen lopettamisesta”.

- 13 Kyseisen kuninkaan asetuksen 19 §:n mukaan ”[IBPT] vahvistaa käyttöönottokustannukset linjaa tai numeroa kohden – – tehokkaasti toimivan matkapuhelinoperaattorin teoreettisten kustannusten perusteella. IBPT:n käyttöönottokustannusten kattamiseksi linjaa tai numeroa kohden vahvistamat määrät – – vahvistetaan kustannusten perusteella”.
- 14 Ennakkoratkaisupyynnön esittämistä koskevasta päätöksestä käy ilmi, että käyttöönottokustannuksiin luetaan ainoastaan kustannukset, jotka aiheutuvat matkapuhelinoperaattorille, jolta matkapuhelinnumero siirretään (jäljempänä aikaisempi operaattori). Aikaisempi operaattori voi laskuttaa käyttöönottokustannukset matkapuhelinoperaattorilta, jolle matkapuhelinnumero siirretään (jäljempänä uusi operaattori) IBPT:n vahvistaman hinnaston perusteella. Kyseinen määrä on enimmäismäärä, joten matkapuhelinoperaattorit voivat sopia keskenään myös pienemmän määrän maksamisesta. Toisaalta aikaisempi operaattori voi kuitenkin lähtökohtaisesti vaatia IBPT:n vahvistamaa määrää myös silloin, kun sille aiheutuvat todelliset käyttöönottokustannukset ovat sitä pienemmät.
- 15 Kyseisen 23.9.2002 annetun kuninkaan asetuksen 11 §:n mukaan aikaisempi operaattori ei voi vaatia korvausta lopulliselta käyttäjältä, joka siirtää numeronsa. Uudella operaattorilla on kuitenkin oikeus vaatia tältä käyttäjältä lähtökohtaisesti enintään 15 euron korvaus numeron siirtämisestä.
- 16 Kyseisen kuninkaan asetuksen 18 §:n mukaan tietoliikennekustannukset ovat ”lisäkustannuksia, joita verkossa aiheutuu siirrettyihin numeroihin kohdistuvista puheluista verrattuna siirtämättömiin numeroihin kohdistuviin puheluihin”. Operaattorin, jonka verkosta puhelu on peräisin ja joka laskuttaa puhelun lopulliselta käyttäjältä, on korvattava kyseiset tietoliikennekustannukset suhteellisesti aikaisemalle operaattorille.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

- 17 Mobistar nosti riidanalaisesta päätöksestä Cour d'appel de Bruxellesissa kanteen, jossa se totesi, että kyseisessä päätöksessä vahvistetut kustannukset olivat liian korkeita. Mobistar nosti tämän kanteen IBPT:tä, Belgacom Mobilea ja Basea vastaan. Toisin kuin Mobistar, Belgacom Mobile katsoo, että kyseiset kustannukset eivät ole riittävän korkeita, kun taas Base, joka tukee Mobistarin vaatimuksia, väittää, että 23.9.2002 tehty kuninkaan asetus on lainvastainen ja näin ollen myös riidanalainen päätös, jonka perustana se on, on lainvastainen, ja se vetoaa erityisesti siihen, että yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohtaa on rikottu.
- 18 Cour d'appel de Bruxelles toteaa, että on katsottava, että riidanalaisella päätöksellä on sellaisen toimenpiteen vaikutuksia, jolla asetetaan yhteinen enimmäishinta numeron siirtämistä varten, ja tästä hinnasta voidaan poiketa ainoastaan alaspäin aikaisemman operaattorin suostumuksella, ja se katsoo, että kanteen perusteltavuus on sidoksissa 23.9.2002 annetun kuninkaan asetuksen, joka muodostaa kyseisen päätöksen oikeusperustan, laillisuutta koskeviin useisiin kysymyksiin annettaviin vastauksiin.
- 19 Näissä olosuhteissa Cour d'appel de Bruxelles päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:
 - ”1) [Yleispalveludirektiivin] 30 artiklassa säädetyn numeroiden siirrettävyysspalvelun osalta:
 - a) Tarkoitetaanko yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdassa, jossa säädetään, että kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että numeron siirrettävyyteen liittyvän yhteenliittämisen hinnoittelu on kustannusläh-

töistä, ainoastaan kustannuksia, jotka liittyvät siirrettyyn numeroon tuleviin puheluihin, vai myös operaattoreille numeroiden siirtopyyntöjen täytäntöönpanon yhteydessä aiheutuvien kustannusten hinnoittelua?

- b) Mikäli [yleispalvelu]direktiivin 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitetaan ainoastaan siirrettyyn numeroon tuleviin puheluihin liittyviä kustannuksia, onko sitä tulkittava siten, että
- i) siinä annetaan operaattoreille vapaus neuvotella palvelun kaupalliset ehdot ja että siinä kielletään jäsenvaltioita asettamasta etukäteen siirtopyynnön täytäntöönpanoon liittyviä palvelusuorituksia koskevia kaupallisia ehtoja yrityksille, joita koskee velvoite tarjota numeron siirrettävyysspalvelua?
- ii) siinä ei kielletä jäsenvaltioita asettamasta etukäteen tällaista palvelua koskevia kaupallisia ehtoja sellaisten operaattoreiden osalta, joilla on katsottava olevan huomattava markkinavoima tietyillä markkinoilla?
- c) Mikäli [yleispalvelu]direktiivin 30 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että siinä asetetaan kaikille operaattoreille kustannuslähtöisyyttä koskeva velvoite numeron siirtämiskustannusten osalta, onko katsottava, että sen vastaisia ovat
- i) kansallinen sääntelytoimenpide, jossa määrätään tietystä laskentatavasta kustannusten laskemiseksi?

- ii) kansallinen toimenpide, jossa vahvistetaan kustannusten jako operaattoreiden kesken etukäteen?

- iii) kansallinen toimenpide, jolla valtuutetaan kansallinen sääntelyviranomainen vahvistamaan etukäteen kaikkien operaattoreiden osalta ja tietyksi ajanjaksoksi niiden maksujen enimmäismäärä, joita aikaisempi operaattori voi vaatia uudelta operaattorilta?

- iv) kansallinen toimenpide, jolla annetaan aikaisemmalle operaattorille oikeus soveltaa kansallisen sääntelyviranomaisen määrittämää hinnoittelua ja vapautetaan tämä velvoitteesta osoittaa, että sen soveltama hinnoittelu perustuu sen omiin kustannuksiin?

2) [Puite]direktiivin 4 artiklassa tarkoitetun muutoksenhakuoikeuden osalta:

Onko puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että viranomaisella, joka on määrätty tutkimaan muutoksenhakupyynnöt, on oltava käytettävissään kaikki tiedot, joita se tarvitsee asian aineellisen kysymyksen asianmukaiseksi tutkimiseksi, mukaan lukien luottamukselliset tiedot, joiden perusteella kansallinen sääntelyviranomainen on tehnyt muutoksenhaun kohteena olevan päätöksen?”

Ennakkoratkaisukysymysten arviointi

Ensimmäinen kysymys

Ensimmäisen kysymyksen ensimmäinen osa

- 20 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee ensimmäisen kysymyksensä ensimmäisellä osalla, koskeeko yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu numeron siirrettävyyteen liittyvän yhteenliittämisen hinnoittelu tietoliikennekustannusten lisäksi myös käyttöönottokustannuksia.
- 21 Mobistar ja Belgacom Mobile samoin kuin IBPT, Euroopan yhteisöjen komissio ja Kyproksen ja Liettuan hallitukset väittävät, että kyseisen 30 artiklan 2 kohdan säännökset koskevat vain kustannuksia, jotka liittyvät siirrettyyn numeroon tuleviin puheluihin, eivätkä kustannuksia, jotka aiheutuvat numeroiden siirtopyynnön täytäntöönpanosta matkapuhelinoperaattorien välillä.
- 22 Base ja Italian ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset sitä vastoin katsovat, että kyseisessä artiklassa tarkoitettu yhteenliittämisen hinnoittelu kattaa kaikki numeroiden siirtämiseen liittyvät palvelut, joiden osalta operaattoreilla on oikeus vaatia korvausta.
- 23 Aluksi on täsmennettävä, että numeroiden siirrettävyyden käsite kattaa tilaajan mahdollisuuden säilyttää sama matkapuhelinnumero operaattorin vaihtuessa.

- 24 Tämän mahdollisuuden toteuttaminen edellyttää, että operaattorien tietotekniikka on yhteensopivaa, että tilaajan numero siirretään yhdeltä operaattorilta toiselle ja että tekniset operaatiot mahdollistavat sen, että puhelut siirtyvät siirrettyyn numeroon.
- 25 Numeroiden siirrettävyyden tavoitteena on poistaa esteet tilaajien vapaalta valinnalta erityisesti matkapuhelinoperaattorien välillä ja taata tällä tavoin tehokkaan kilpailun kehittyminen puhelinpalvelujen markkinoilla.
- 26 Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi yhteisön lainsäätäjä on säätänyt yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdassa, että kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että numeron siirrettävyyteen liittyvän yhteenliittämisen hinnoittelu on kustannuslähtöistä ja että tilaajille mahdollisesti aiheutuvat välittömät kustannukset eivät vaikuta näiden toimintojen käyttöä ehkäisevästi.
- 27 Tulkinta, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä ei tarkoiteta käyttöönottokustannuksia, on yleispalveludirektiivin kohteen ja tavoitteen vastainen ja saattaa rajoittaa sen tehokasta vaikutusta siirrettävyyden tarjoamisen osalta.
- 28 Käyttöönottokustannukset muodostavat huomattavan osan niistä kustannuksista, jotka uusi operaattori voi suoraan tai välillisesti vyöryttää sellaiselle tilaajalle, joka haluaa käyttää mahdollisuutta matkapuhelinnumeronsa siirtoon.

- 29 Jos tällaiset kustannukset eivät kuuluisi yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdassa säädetyn valvontavelvollisuuden piiriin, siitä, että aikaisemmat operaattorit, erityisesti ne, joilla on jo vakiintunut asema markkinoilla ja joilla on laaja asiakaskunta, vahvistaisivat ne liian korkeiksi, olisi vaarana aiheutua, että tilaajille olisi vähemmän houkuttelevaa käyttää tätä mahdollisuutta ja tästä mahdollisuudesta saattaisi jopa tulla käytännössä vain näennäinen.
- 30 Näin ollen ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan on vastattava, että yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu numeron siirrettävyyteen liittyvän yhteenliittämisen hinnoittelu kattaa siirrettyjen numeroiden tietoliikennekustannukset ja matkapuhelinoperaattoreille numeroiden siirtopyyntöjen täytäntöönpanon yhteydessä aiheutuvat kustannukset.

Ensimmäisen kysymyksen toinen ja kolmas osa

- 31 Ensimmäisen kysymyksen ensimmäiseen osaan annettu vastaus huomioon ottaen on tarpeen vastata vain tämän saman kysymyksen kolmanteen osaan.
- 32 Kansallinen tuomioistuin tiedustelee siinä, voivatko kansalliset sääntelyviranomaiset vahvistaa etukäteen enimmäishinnat kaikille matkapuhelinoperaattoreille teoreettisen kustannusmallin avulla.
- 33 Heti alkuun on todettava, että yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdassa säädetään, että kansallisten sääntelyviranomaisten on varmistettava, että operaattorit määrittävät hinnat kustannusten perusteella, ja lisäksi se, että hinnat eivät ole tilaajille epäedullisia.

34 Kun on selvitetty, että hinnat on vahvistettu kustannusten perusteella, kyseisessä säännöksessä myönnetään kansallisille viranomaisille tietty harkintavalta arvioida tilannetta ja vahvistaa soveltuvimmaksi katsomansa tapa toteuttaa siirrettävyyden täysi tehokkuus siten, ettei tilaajia estetä käyttämästä tätä mahdollisuutta.

35 Näin ollen on todettava, että kansalliset sääntelyviranomaiset eivät ole ylittäneet tuota harkintavaltaa esillä olevassa asiassa. Sen, että määritellään enimmäishinta, kuten Belgian viranomaiset ovat tehneet esillä olevassa asiassa, voidaan katsoa olevan yhteensopivaa yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohdan kanssa sillä edellytyksellä, että uusilla operaattoreilla on todellinen mahdollisuus riitauttaa markkinoilla jo toimivien operaattorien soveltamat enimmäishinnat osoittamalla, että nämä hinnat ovat liian korkeita verrattuna näille operaattoreille aiheutuneisiin kustannuksiin.

36 Näin ollen edellä esitetystä seuraa, että yleispalveludirektiivi ei pääsääntöisesti estä sitä, että toimivaltaiset kansalliset viranomaiset vahvistavat etukäteen enimmäishinnat kaikille matkapuhelinoperaattoreille teoreettisen kustannusmallin avulla.

37 Kaikkien edellä esitettyjen huomioiden perusteella ensimmäisen kysymyksen kolmanteen osaan on vastattava, että yleispalveludirektiivin 30 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että siinä ei estetä antamasta pääasiassa esillä olevan kaltaista kansallista toimea, jolla vahvistetaan etukäteen teoreettisen kustannusmallin avulla ne enimmäishinnat, jotka aikaisempi operaattori voi vaatia uudelta operaattorilta käyttöönottokustannuksina, jos nämä hinnat vahvistetaan kustannusten perusteella siten, että tilaajia ei estetä käyttämästä siirtomahdollisuutta.

Toinen kysymys

- 38 Toisella kysymyksellään kansallinen tuomioistuin pyrkii selvittämään, seuraako puitedirektiivin 4 artiklasta, että kansallisella tuomioistuimella, joka on tuossa säännöksessä tarkoitettu riippumaton elin, on oltava käytettävissään kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta se voi päättää muutoksenhaun perusteltavuudesta, mukaan lukien tiedot, jotka ovat liikesalaisuutta koskevien säännösten nojalla luottamuksellisia.
- 39 Ennakkoratkaisupyyntöstä käy ilmi, että IBPT vetoaa salassapitovelvollisuuteen, joka sillä on 17.1.2003 annetulla lailla vahvistettujen sääntöjensä nojalla.
- 40 Tämän osalta on todettava, että puitedirektiivin 4 artiklassa tarkoitettulla muutoksenhakuelimellä, jonka tehtävänä on tutkia kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksestä tehty muutoksenhakupyyntö, on oltava käytettävissään kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta se voi päättää muutoksenhaun perusteltavuudesta, mukaan lukien luottamukselliset tiedot. Tällaisten tietojen ja liikesalaisuuksien suoja on kuitenkin varmistettava ja se on sovitettava yhteen tehokasta oikeussuojaa koskevien vaatimusten ja riidan osapuolten puolustautumisoikeuden kunnioittamisen kanssa.
- 41 Puitedirektiivin 4 artiklan 1 kohdasta seuraa nimenomaisesti, että sen muutoksenhakuoikeuden, joka on jokaisella käyttäjällä tai palvelujen tarjoajalla, johon kansallisen sääntelyviranomaisen tekemä päätös vaikuttaa, on perustuttava toimi-

vaan muutoksenhakumekanismiin, jonka avulla voidaan taata, että tapaukseen liittyvät tosiseikat otetaan asianmukaisesti huomioon.

42 Lisäksi saman direktiivin 5 artiklan 3 kohdassa säädetään kansallisten sääntelyviranomaisten ja komission välisen tietojenvaihdon osalta, että tiedot, joiden kansallinen sääntelyviranomainen katsoo olevan luottamuksellisia, voidaan toimittaa komissiolle, jonka on kuitenkin turvattava tällainen luottamuksellisuus.

43 Näin ollen toiseen kysymykseen on vastattava, että puitedirektiivin 4 artiklaa on tulkittava siten, että muutoksenhakuelimellä, jonka tehtävänä on tutkia kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksestä tehty muutoksenhakupyyntö, on oltava käytettävissään kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta se voi päättää muutoksenhaun perusteltavuudesta, mukaan lukien ne luottamukselliset tiedot, jotka kyseiset viranomaiset ovat ottaneet huomioon muutoksenhaun kohteena olevaa päätöstä tehdessään. Tämän elimen tehtävänä on kuitenkin taata kyseisten tietojen luottamuksellinen käsittely samalla kun se noudattaa tehokasta oikeussuojaa koskevia vaatimuksia ja varmistaa riidan osapuolten puolustautumisoikeuden kunnioittamisen.

Oikeudenkäyntikulut

44 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Yleispalvelusta ja käyttäjien oikeuksista sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen alalla 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/22/EY (yleispalveludirektiivi) 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu numeron siirrettävyyteen liittyvän yhteenliittämisen hinnoittelu kattaa siirrettyjen numeroiden tietoliikennekustannukset ja matkapuhelinoperaattoreille numeroiden siirtopyyntöjen täytäntöönpanon yhteydessä aiheutuvat kustannukset.
- 2) Direktiivin 2002/22 30 artiklan 2 kohta ei estä antamasta kansallista toimea, jolla määritetään tietty kustannusten laskutapa ja jossa vahvistetaan etukäteen teoreettisen kustannusmallin avulla ne enimmäishinnat, jotka aikaisempi operaattori voi vaatia uudelta operaattorilta käyttöönottokustannuksina, jos nämä hinnat vahvistetaan kustannusten perusteella siten, että tilaajia ei estetä käyttämästä siirtomahdollisuutta.
- 3) Sähköisten viestintäverkkojen ja -palvelujen yhteisestä sääntelyjärjestelmästä 7 päivänä maaliskuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/21/EY (puitedirektiivi) 4 artiklaa on tulkittava siten, että muutoksenhakuelimellä, jonka tehtävänä on tutkia kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksestä tehty muutoksenhakupyyntö, on oltava käytettävissään kaikki tiedot, jotka ovat tarpeen, jotta se voi päättää muutoksenhaun perusteltavuudesta, mukaan lukien ne luottamukselliset tiedot, jotka kyseiset viranomaiset ovat ottaneet huomioon muutoksenhaun kohteena olevaa päätöstä tehdessään. Tämän elimen tehtävänä on kuitenkin taata kyseisten tietojen luottamuksellinen käsittely samalla kun

se noudattaa tehokasta oikeussuojaa koskevia vaatimuksia ja varmistaa riidan osapuolten puolustautumisoikeuden kunnioittamisen.

Allekirjoitukset